

c. i k. Komendy obwodowej w Tomaszowie.

Prenumerata ćwierćroczna 3 K.

Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca.

Nr. 14.

Tomaszów 15. Października 1916.

Treść: 165. Przyjmowanie mieszkańców okupowanego obszaru do pomocniczej służby przy straży skarbowej. — 166. Najwyższe odznaczenie. — 167. Nazwa Urzędu pocztowego w Tomaszowie. — 168. Spełnianie obowiązków duchownych wyznania grecko - orientalnego w obwodzie tomaszowskim. — 169. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii o podwyższeniu należytości pocztowych. — 170. Powtórne ogłoszenie rozporządzenia N. K. A. Op. Nr. 8928. Ostrzeżenie. — 171. Postanowienia rosyjskiego ustawodawstwa w sprawach policyjno-ogniowych. — 172. Zasiłki dla rodzin furmanów cywilnych. — 173. Bank ziemiański w Warszawie utworzenie agencji dla dawnego Gubernatorstwa w Lublinie. — 174. Ściąganie monet 20 hał z niklu. — 175. Kontrola melasy. — 176. Schwytywanie konia. — 177. Pokątne leczenie zwierząt przez laików. — 178. Zwalczanie bandytyzmu. — 179. Wynagrodzenia za wskazanie sprawcy uszkodzenia przewodów telegraficznych i telefonicznych. — 180. Mianowanie sędziego pokoju w Dubiu. — 181. Zbieranie kasztanów i żołądź. — 182. Urządzanie studzien. — 183. Przeniesienie siedziby Sądu pokoju.

165.

Przyjmowanie mieszkańców okupowanego obszaru do pomocniczej służby przy straży skarbowej.

C. i k. Naczelną Komendę Armii zezwoliła rozporządzeniem M. V. P. Op. Nr. 66390/16 na dalsze przyjmowanie dobrowolnie zgłaszających się mieszkańców okupowanego obszaru do pomocniczej służby przy straży skarbowej, po poprzednim wyszkoleniu przy c. i k. Komendzie straży skarbowej c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie.

1. **Warunki przyjęcia** zgłaszających się są **obok fizycznej** zdatności następujące:

a) zupełna znajomość języka polskiego w słowie i piśmie (posiadający także znajomość języka niemieckiego mają pierwszeństwo);

b) odpowiednie do powyższej służby wykształcenie;

c) nieganne życie;

d) wiek ponad 18 do najwyżej 32 lat;

e) posiadanie ciepłego koca, dobrego ciepłego odzienia i takiegoż obuwia i bielizny — w końcu;

f) zobowiązanie się przez własnoręcznie napisany

i podpisany rewers do pozostania w tej służbie najmniej przez 2 lata i do poddania się przez ten czas wszystkim wiążącym straż skarbową postanowieniom dyscyplinarnym i sądowo karnym.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe może jednak przyjętego usunąć ze służby każdego czasu, bez podania powodów.

Małoletni (poniżej 21 lat) mają się wykazać pisemnem zezwoleniem ojca (opiekuna) potwierdzonem przez Urząd gminny.

Przyjęci otrzymają następujące pobory:

1. każdorazowe stawne („Etappenrelutum“) (obecnie dziennie) 3 K 90 h
2. żołd - dziennie 2 K 74 h
3. dodatek połowy dziennie 1 K 20 h

które będą wypłacane co dziesięć dni z góry.

Za pełnienie służby poza miejscem służbowem nie przyszuje się żadnego dalszego wynagrodzenia, a w szczególności połowy powyższego stawnego.

Oprócz tego otrzyma każdy z przyjętych odzienie a mianowicie: 1 płaszcz, 1 bluzę, 1 spodnie, 1 czapkę, i 1 parę obuwia.

Pisemne podania wraz z potrzebnymi oryginalnymi dokumentami mają być przez starających się **osobiście** wnoszone w c. i k. Komendzie obwodowej.

166.

Najwyższe odznaczenie.

Jego Ces. i król. Apostolska Mość, w uznaniu znakomitego pełnienia służby lekarskiej, nadał lekarzowi pułkowemu w. r. obecnie kierownikowi szpitala epidemicznego w Tomaszowie D-rowi Józefowi Lehnerowi krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa z dekoracją wojenną.

167.

Nazwa Urzędu pocztowego w Tomaszowie.

Dla odróżnienia Urzędu pocztowego w Tomaszowie od ces. niemieckiego Urzędu pocztowego w Tomaszowie obwód Brzeziny, oraz celem uniknięcia pomyłek w wysyłaniu odnośnych posyłek pocztowych, zarządzono zmianę nazwy c. i k. etapowego Urzędu pocztowego i telegraficznego w Tomaszowie na „**Tomaszów obwód Tomaszów.**”

168.

Spełnianie obowiązków duchownych wyznania grecko-orientalnego w obwodzie tomaszowskim.

Reskryptem Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 15. września 1916 III Präs. Nr. 13183/IV polecono przydzielonemu do Komendy obwodowej w Hrubieszowie grecko-orientalnemu c. i k. kapelanowi wojskowemu, by również w obwodzie tomaszowskim spełniał obowiązki duchowne przez urządzenie misy dla wyznawców religii grecko-orientalnej.

Poleca się zawiadomić o tem grecko-orientalnych wyznawców w poszczególnych gminach.

169.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 20. września 1916, Dz. rozp. Nr. 69

o podwyższeniu należności pocztowych.

§ 1.

Od 1. października 1916 począwszy ustanawia się należności pocztowe dla wewnętrznego obrotu c. i k. obszaru okupacyjnego w Polsce jak i w obrocie z c. i k. obszarem okupacyjnym w Serbii, Albanii, Czarnogórą, Austrią, Węgrami i Bośnią i Hercegowiną jak następuje:

1. Listy:

Za list do 20 g 15 h

za każdych dalszych 20 g 5 h

2. Karty korespondencyjne:

Za pojedynczą kartę korespondencyjną lub każdą część podwójnej karty korespondencyjnej, a mianowicie:

a) za kartę korespondencyjną, wydaną przez urząd pocztowy z wydrukowanym znakiem pocztowym 8 h

b) za inne karty 10 h

3. Druki:

Za każdych 50 g (najwyższa waga 2 kg). 3 h

4. Próbkki towarowe:

Za każdych 50 g (najwyższa waga 350 g) 5 h

najmniej jednak 10 h

5. Przesyłki mieszane (składające się z druków i próbek towarowych):

Za każdych 50 g (najwyższa waga 2 kg). 5 h

najmniej jednak 10 h

6. Należytość wpisowa:

Dla każdej przesyłki 25 h

7. Listy wartościowe:

a) należytość jak za list polecony o równej wadze;

b) należytość wartościowa:

za każdych 300 K podanej wartości lub początkowej części tejże 10 h

całkowita należytość za list wartościowy wynosi jednak najmniej 60 h

8. Pakiety:

do 5 kg 80 h

9. Przekazy pocztowe:

Należytość składa się:

a) z należytości zasadniczej 15 h

za każdy przekaz,

b) z należytości wartościowej 5 h

za każdych 50 K lub początkowej części tychże.

10. Pakiety obciążone zaliczką:

Należytości przy nadaniu:

a) należytość jak za przesyłkę równorzędną bez zaliczki;

b) należytość za okazanie 10 h

Należytości w razie wykupna zaliczki:

Za przesłanie ściągniętej kwoty pobiera się zwyczajną należytość przekazową. Potrąca się ją od kwoty zaliczkowej.

11. Należytość awizacyjna:

Za doręczenie przekazu pocztowego lub awiza na list polecony, wartościowy lub pakietu 5 h

12. Za uwiadomienie o niedoręczalności pakietów:

Należytość wynosi 25 h

Należytość tę należy uiścić przy doręczeniu zawiadomienia.

13. za upoważnienie wypłaty:

z powodu zaginięcia przekazu i t. p.

Należytość wynosi 25 h

którą uiścić należy przy zgłoszeniu zaginięcia lub t. p.

14. Za dochodzenie o należytem doręczaniu przesyłki za rewersem 25 h

Należytość tę należy uiścić w chwili żądania wdrożenia dochodzeń.

15. Należytość cłowa:

za oclenie przez pocztę:

za każdy pakiet 25 h
za każdą przesyłkę poczty listowej 5 h

§ 2.

Należytości te mają zastosowanie tylko dla tego rodzaju przesyłek, które w relacjach na wstępie wymienionych każdorazowo są dozwolone.

§ 3.

Dla dopuszczonych przesyłek poczty listowej w obrocie z Niemcami i Generalnem Gubernatorstwem Warszawskiem obowiązują te same należytości.

Należytość przekazowa w obrocie z Niemcami i Generalnem Gubernatorstwem Warszawskiem wynosi 25 h
za każdych 50 K lub początkowej części tychże.

Arcyksiężę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

Powtórne ogłoszenie rozporządzenia N. K. A. Op. Nr. 8928.

Ostrzeżenie.

Z ucieczką jeńców wojennych połączone jest znaczne niebezpieczeństwo szkody dla własnej armii.

Kto ze świadomością udziela jeńcom wojennym pomocy przy ucieczce, popełnia według § 327 wojskowej ustawy karnej zbrodnię przeciwko sile zbrojnej państwa.

Zbrodnia ta podpada sądom doraźnym a uznani za winnych tej zbrodni ukarani zostaną śmiercią przez powieszenie.

Ostrzega się zatem każdego pod grozą ustawowych skutków przed ukrywaniem jeńców wojennych, jak również osób obcych (nie jest bowiem wykluczone, że jeńcy i szpiegowie przeważnie posługują się ubraniem cywilnym), przed udzieleniem im mieszkania, względnie wskazywaniem im drogi, użyczaniem ubrań i wszelkiej pomocy dla ułatwienia ucieczki.

171.

Postanowienia rosyjskiego ustawodawstwa w sprawach policyjno-ogniowych.

Niektóre tylko gminy obwodu tomaszowskiego mają straż pożarną. Aby zapobiedz tym niedomaganiom podaje się do powszechnej wiadomości niektóre postanowienia ustawodawstwa rosyjskiego dotyczące spraw policyjno-ogniowych, oraz poleca się gminom by w większych miejscowościach przystąpiły do organizacji ochotniczych straży pożarnych, i postarały się o sprawienie przyborów pożarniczych. Na ten cel w razie

potrzeby mogą być przyznane przez c. i k. Komendę obwodową stosowne zasiłki.

Postanowienia co do obowiązku Zarządu miasta Tomaszowa ustanowienia kominiarza i posiadanie przyrządów do ga- szenia ognia.

Miasto Tomaszów ma ustanowić jednego kominiarza, który będzie obowiązany najmniej raz na kwartał wszystkie kominy gruntownie oglądać i powymiać. Po każdej rewizji winien kominiarz złożyć p. burmistrzowi ustne sprawozdanie a mianowicie w jakim stanie są kominy, czy które potrzebują naprawy lub że są wogóle w dobrym stanie. Ze sprawozdania ustnego kominiarza spíše burmistrz protokół i zarządzi co należy.

Kominiarz odpowiedzialny jest za pożary wynikłe z jego opieszałości.

Miasto winno się zaopatrzyć w następujące przybory do gaszenia ognia:

a) każdy dom musi mieć na dach drabinę. Co do domów krytych dachówką należy w inny jakiś sposób urządzić, by umożliwić dostanie się do górnego komina,

b) każdy dom musi mieć drewniane wiadro do noszenia wody, który sprawić ma właściciel domu.

c) co 10 domów powinno mieć 2 haki (bosaki) 1 kubeł, 4 ręczne sikawki, 1 béczkę do wożenia wody oraz 1 drabinę składaną,

d) miasto musi mieć jedną dużą sikawkę, by wystarczyła na najwyższe domy, oraz starać się winno o to by w mieście była odpowiednia ilość studzien.

Postanowienia o obowiązku Urzędów gminnych, do po- siadania przyrządów do gaszenia ognia.

We wszystkich miejscowościach w których domy są ubezpieczone do ognia, muszą być sprawione haki (bosaki) i to na każde trzy domy 1 hak. Koszta sprawienia tychże ponoszą właściciele domów. Haki (bosaki) winne być co do formy zastosowane do miejscowej potrzeby, mogą być długie 7 do 12 łokci, i po obu bokach umocnione sztabką żelazną długości jednego łokcia.

Gminy które żadnych haków nie posiadają mają je bezzwłocznie sprawić i utrzymywać je w dobrym stanie.

Obowiązki policyi względnie żandarmeryi.

Podczas pożaru winna policja miasta Tomaszowa pilnować porządku i bezpieczeństwa publicznego, oraz przedsięwziąć wszelkie środki ostrożności przeciw rozszerzaniu się ognia, jakoteż jest obowiązana współdziałać przy gaszeniu i lokalizowaniu ognia w sąsiednich lasach i na polu.

W końcu winna policja czuwać nad tem by domy były urządzone w myśl przepisów policyjno-ogniowych, oraz by właściciele domów utrzymywali w porządku

piecy i aby kominy poddawali należytemu wymiataniu.

Wszystkie wyżej wymienione przepisy obowiązują także żandarmerye, wójtów i sołtysów oraz wszystkie do tego powołane organa.

Obowiązki właścicieli domów.

Każdy właściciel lub zarządca domu obowiązany jest w razie wybuchu pożaru natychmiast zawiadomić najbliższą straż pożarną i aż do przybycia tejże przedsięwziąć wszelkie możliwe środki do gaszenia pożaru.

Zakazuje się surowo rozkładania ogni w pobliżu lasów, stert zbożowych, w pobliżu chałup, mostów i wogóle na drogach i miejscach w pobliżu których znajdują się łatwo zapalne przedmioty. Po użyciu ognia w polu należy przy opuszczaniu tego miejsca natychmiast ogień zgasić.

172.

E. Nr. 6885/16.

Zasiłki dla rodzin furmanów cywilnych.

Rozporządzenie c. i k. Jen. Gub. Wojskowego N. Nr. 100148/16 z dnia 30. sierpnia 1916.

W uzupełnieniu tutejszego rozporządzenia N. Nr. 51473/16 z dnia 31. lipca 1916 (Dzien. urzęd. Nr. 13, Pkt. 157) zawiadamia się, że pod nazwą robotników cywilnych należy rozumieć także i furmanów cywilnych.

Zauważa się przytem, że w myśl rozp. Nacz. Komendy armii Op. Nr. 78665 z 22. czerwca 1916 będą wypłacane zasiłki rodzinom furmanów cywilnych, pochodzących z obszaru Jen. Gub. Wojsk., a użytych przy którejkolwiek armii w polu.

173.

Exh. Nr. 8254/16.

Bank ziemiański w Warszawie utworzenie agencji dla dawnego Gubernatorstwa w Lublinie.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie reskryptem z dnia 14. września b. r. A. Nr. 104.073 zezwoliło Bankowi ziemiańskiemu z siedzibą w Warszawie, na podjęcie swych czynności w dawnym Gubernatorstwie lubelskim przez utworzenie agencji przy lubelskim Towarzystwie kredytowym rolniczym.

Upełnomocnionym zastępcą tej agencji jest p. Leon Pszanowski, prezes wyż wymienionego Towarzystwa kredytowego.

174.

Exh. Nr. 8192/16.

Ściąganie monet 20 hal. z niklu.

Rozporządzeniem c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 30. lipca 1916 zarządzono wybite monet 20 halerzowych waluty koronowej z żelaza.

W myśl porozumienia się z c. i k. i król. węg. Ministerstwem skarbu rozpoczęto dnia 3. sierpnia b. r. wydawanie monet zdawkowych 20 hal. wal. austr. z żelaza przy równoczesnem ściąganiu takiej samej ilości monet niklowych.

Wydawanie 20 hal. monet żelaznych będzie uskuteczniane aż do odwołania, przy równoczesnem ściąganiu monet 20 hal. z niklu.

Co do 10 halerzowych monet z niklu i nowego srebra zaprowadza się co do nich normalny ruch kasowy i monety te mogą być w ruchu kasowym przyjmowane i wydawane bez żadnego ograniczenia.

O tem zawiadomia się ludność.

175.

Exh. Nr. 8366/16.

Kontrola melasy.

Celem uniknięcia nadużyć w handlu melasą zarządza się wskutek reskryptu c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego z 14. września 1916 Z. E. Nr. 105.417 co następuje:

Ceny oznaczone przy zakupnie melasy, rozumieją się tylko za melasę o gęstości 40 stopni Beaume, i o temperaturze od 16—20 stopni C.

O ile dostarczona melasa przy odbiorze wykazuje niższą gęstość niż 40 stopni Beaume a wyższą jak 35 stopni Beaume, należy za każdy brakujący stopień Beaume odciągnąć po $\frac{1}{33}$ od omówionej ceny za 100 kg, zaś o ile dostarczona melasa wykazuje 35 lub mniej stopni Beaume, należy za każdy stopień od 100 kg odciągnąć $\frac{1}{20}$ ceny.

Melasa o niższej gęstości jak 30 stopni Beaume i którą wyraźnie czuć kwasem solnym jest od dostawy wyłączona.

Jeżeli dostarczona melasa wykazuje wyższą gęstość jak 40 stopni Beaume, to za każdy stopień należy podwyższyć cenę o $\frac{1}{40}$ za 100 kg. Zastrzega się jednak że gęstość ta ma być naturalną, a nie skutkiem jakichś domieszek, gdyż melasa taka jest od dostawy wyłączona.

176.

E. Nr. 8325/16.

Schwytanie konia.

Dnia 22. września b. r. przychwycił w Komarowie na pastwisku tamtejszy sołtys Wojciech Szczerbik lichy odżywioną klacz, maści dereszowatej, z długą strzałką na głowie, górna warga pokryta małemi brodawkami, po obu stronach grzbietu i na grzbiecie białe plamki.

Właściciel tego konia zechce się zgłosić po odbiór wraz z dowodami prawa własności, na posterunku żandarmeryi w Komarowie.

177.

E. Nr. 8126/16.

Pokątne leczenie zwierząt przez laików.

Ponieważ zdarzył się wypadek że konia, dotkniętego nosacizną leczył laik a sądowi o tem nie doniesiono, ogłasza się dla przestrogi co następuje:

W myśl § 220 rosyjskiego prawa sanitarnego, wzbronionem jest wykonywanie wszelkiej praktyki lekarskiej (a więc także i weterynaryjnej) osobom, nie posiadającym fachowego wykształcenia. Przekroczenia tego prawa będą sądownie karane.

Ponieważ leczenie chorych zwierząt przez laików utrudnia racjonalne zwalczanie chorób zakaźnych, przeto poleca się żandarmeryi i Urzędowi gminnym by donosiły o wszystkich wypadkach pokątnego leczenia, jakie dojdą do ich wiadomości.

178.

Zwalczanie bandytyzmu.

Ponieważ stwierdzono w ostatnich czasach istnienie w Królestwie band rozbójniczych, złożonych ze zbiegłych jeńców wojennych i prawdopodobnie także z osób miejscowych, zaopatrzonych w broń a grasujących przeważnie na granicy obszarów okupowanych, zarządziła Naczelna Komenda armii reskryptem K. Nr. 3157/16 że w tego rodzaju wypadkach, prócz dożącego postępowania przeciw złoczyńcy i współwinnym należy zastosować jeszcze następujące środki:

1. Domy względnie miejscowości, które służyły złoczyńcom za schronisko (kryjówkę), o ile zawczasu o tem zaniebano donieść, należy spalić.

2. Naczelników gmin, co do których udowodniono że wiedzieli o pobycie złoczyńców na ich obszarze i o tem nie donieśli, należy traktować jako współwinnych.

3. Z podejrzanych miejscowości należy brać zakładników.

Powyższe zarządzenia należy wszechstronnie w gminie ogłosić.

179.

Wynagrodzenia

za wskazanie sprawcy uszkodzenia przewodów telegraficznych i telefonicznych.

Rozporządzeniem c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego Präs. Nr. 973/915 i I Nr. 56344/16

wydane zostały zasadnicze zarządzenia co do ochrony przewodów telegraficznych i telefonicznych. Za uszkodzenia tychże uczyniono odpowiedzialnemi gminy.

Zarządzenia te zostały uzupełnione w ten sposób, że osobie która doniesie lub wskaże sprawcę uszkodzenia przewodów telegraficznych lub telefonicznych będzie przyznana po zasądzeniu sprawcy premia w wysokości 400 K.

Gmina w której obrębie popełniono powyższe przestępstwo będzie stosownie do okoliczności pociągniętą do zapłacenia odszkodowania.

Powyższe postanowienia należy wszechstronnie ogłosić.

180.

Mianowanie sędziego pokoju w Dubiu.

Pan Stanisław Kowerski został na Jego prośbę zwolniony z pełnienia obowiązków sędziego pokoju w Dubiu, a w Jego miejsce zamianowano sędzią pokoju p. Romana Ulanickiego właściciela dóbr w Mikulinie.

181.

E. Nr. 8421/16.

Zbieranie kasztanów i żołądzi.

Rzeczą niezmiernej wagi jest troska o wyżywienie ludności i inwentarza w terenie okupowanym, dlatego też należy wykorzystać wszelkie środki które mogą służyć do żywienia ludności, lub też nadać jako karma dla zwierząt domowych.

Byłoby wskazaniem zbierać wszelkie dziko rosnące a zawierające oliwę lub mączkę odżywczą owocy, jak dzikie kasztany i żołądź, celem użycia ich do wyrobu oliwy lub środków pastewnych.

Organizację zbierania tych oraz innych podobnych dziko rosnących owoców, powierzono fabryce środków pastewnych c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego, która zajmie się także tychże przeróbką.

Organom tej fabryki zaopatrzoną w legitymację c. i k. Komendy obwodowej, winny Urzędy gminne udzielić jak największego poparcia.

Ustalanie cen oraz wypłatę przypadających kwot za wymienione owoce, uskutecznią organa powyższej fabryki.

Także żandarmerya ma obowiązek popierania czynności wyżej wymienionych organów.

Duchowieństwo i Nauczycielstwo raczy zachęcać dzieci szkolne do zbierania wyżej wymienionych owoców.

182.

Exh. Nr. 8297/16.

Urządzanie studzien.

W miejscowościach tutejszego obwodu znajduje się stosunkowo mało studzien z wodą przydatną do picia.

Celem zapobieżenia chorobom zakaźnym, jest nader ważną rzeczą by ludność była zaopatrzona w zdrową wodę do picia. Poleca się przeto p. Wojtom i sołtysom by dołożyli wszelkich starań, by w każdej miejscowości znajdowała się od powiadajaca miejscowym stosunkom ilość studni z zdrową wodą do picia.

Tam gdzie niema żadnej studni lub jest za mało należy bezzwłocznie urządzić nowe, zaś stare studnie stosownie wyczyścić.

Zarządzenie to należy bezzwłocznie wykonać. Nad wykonaniem czuwać ma Żandarmerya.

183.

Przeniesienie siedziby Sądu pokoju.

Na mocy reskryptu c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 30. września 1916 Z. J. Nr. 108.872 przeniesiono siedzibę Sądu pokoju IV-go okręgu tut. powiatu z Dubia do Tyszowiec.

C. i k. Komendant obwodu:
Baron Schenk pułkownik m. p.